

Djelovodni broj: 05-25/25-2

ZAŠTITNIK LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE

NACIONALNI PREVENTIVNI MEHANIZAM

**Po Opcionom protokolu uz Konvenciju UN protiv torture
i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka**

IZVJEŠTAJ O KONTROLNOM OBILASKU

Stanice granične policije II Bar

Granični prelaz Luka Bar

Podgorica, decembar 2025. godine

NACIONALNI PREVENTIVNI MEHANIZAM CRNE GORE
Izvještaj o obilasku Stanice policije II Bar – Graničnog prelaza Luka Bar

---

Podaci o obilasku

Vrsta obilaska: Redovni obilazak;
Svrha obilaska: Ocjena stanja i ispunjenosti ranijih preporuka Zaštitnika , prevencija torture;
Vrijeme obilaska: 10. Septembar 2025. godine;
Najava obilaska: Obilazak nije najavljen;
Tim za obilazak: Danijela Brajković, savjetnica Zaštitnika;
Mensur Bošnjak, savjetnik Zaštitnika;

Tok obilaska

Faza I – uvodni razgovor

Uvodni razgovor obavljen je sa yate;enim službenicima.

Faza II – obilazak Graničnog prelaza Luka Bar

Obilaskom je utvrđeno da ovaj granični prelaz nema prostoriju za zadržavanje, već se lica koja se lišavaju slobode na ovom GP odmah odvođe u Odjeljenje bezbjednosti Bar. Do dolaska službenika OB-a lica su pod nadzorom u kancelarijama službenika.

Faza III – razgovor sa zadržanim licima i licima lišenim slobode

Lica se ne zadržavaju, kako je navedeno.

Faza IV – razgovor sa zaposlenima

Obavljeni su razgovori sa zaposlenima koje smo zatekli u dežurnoj službi – Predragom Buškovićem i Tamarom Božović.

Faza V – uvid u dokumentaciju

Tim NPM-a je izvršio uvid u određenu dokumentaciju koja se vodi na ovom graničnom prelazu.

Faza VI – završni razgovor sa vođom smjene

U završnom razgovoru iznešena su opšta zapažanja o obilasku.

NACIONALNI PREVENTIVNI MEHANIZAM CRNE GORE
Izvještaj o obilasku Stanice policije II Bar – Graničnog prelaza Luka Bar

---

Uvod

Zaštitnik, u skladu sa Ustavom Crne Gore¹ i Zakonom o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore², vrši poslove Nacionalnog preventivnog mehanizma (NPM) u cilju prevencije mučenja i drugih oblika surovog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja lica lišenih slobode, a u skladu sa Zakonom o potvrđivanju Opcionog protokola uz Konvenciju protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka.³

NPM preduzima mjere za sprječavanje mučenja i drugih oblika surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni ili postupaka, sprovođenjem redovnih i kontrolnih obilazaka mjesta u kojima se nalaze ili se mogu naći lica lišena slobode ili lica kojima je ograničeno kretanje, odlukom suda ili drugog državnog organa.

Članovi tima NPM-a imaju pravo:

- da bez prethodne najave obilaze organe, ustanove i organizacije i pregledaju prostorije u kojima se nalaze ili bi se mogla nalaziti lica lišena slobode;
- na pristup podacima o: organima, ustanovama i organizacijama u kojima se nalaze lica lišena slobode, broju lica lišenih slobode u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilaze i o postupanju sa licima lišenim slobode;
- da bez prisustva službenog lica razgovaraju sa licima lišenim slobode i drugim licima koja mogu da daju odgovarajuće informacije u vezi sa sumnjom da se krše ljudska prava u organu, ustanovi ili organizaciji koju obilaze.

---

¹ Član 81 Ustava Crne Gore;

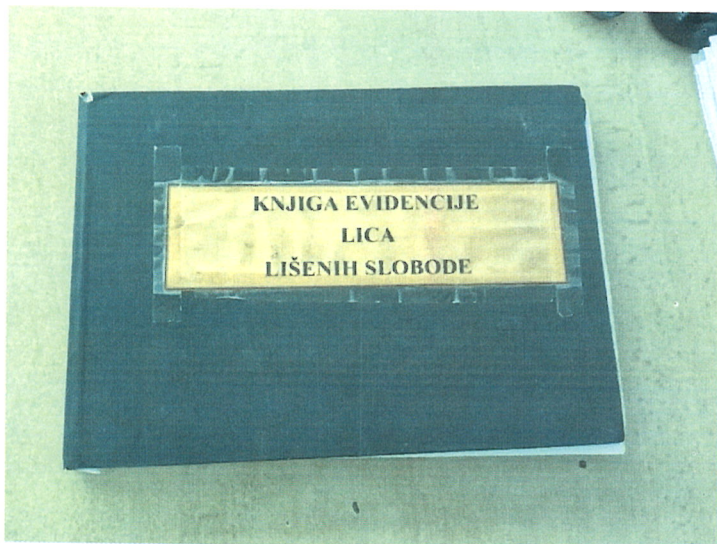
² Zakon o Zaštitniku ("Službeni list Crne Gore", br. 042/11 od 15.08.2011, 032/14 od 30.07.2014, 021/17 od 31.03.2017);

³ "Službeni list Crne Gore – međunarodni ugovori", br 9/2008;

Lišenje slobode i zadržavanje lica u GP „Luka Bar“

Kako je i prethodno konstatovano na graničnom prelazu „Luka Bar“ ne postoji prostorija koja je namijenjena za boravak zadržanih lica. Naime, lica se odmah predaju službenicima Odjeljenja bezbjednosti Bar, radi procesuiranja i daljeg vršenja obezbjeđenja.

Fotografija br. 1 – Evidencija lica lišenih slobode

Uvidom u dokumentaciju evidentirali smo da je 16 lica na ovom graničnom prelazu lišeno slobode do momenta obilaska tima NPM-a. Do momenta dolaska službenika OB-a lica lišena slobode se nalaze u službenim kancelarijama policije na graničnom prelazu, uz nadzor službenika i zadržavaju se najduže do jednog sata.

Toalet

Lica koja se liše slobode na ovom GP koriste toalet koji koriste policijski službenici, ukoliko je to neophodno.

Komunikacija sa službenicima

Zadržana lica na ovom GP komunikaciju sa službenicima obavljaju neposredno, jer službenici koji obezbjeđujući zadržano lice se nalaze u kancelariji u kojoj boravi lice do primopredaje.

Ishrana

NACIONALNI PREVENTIVNI MEHANIZAM CRNE GORE
Izveštaj o obilasku Stanice policije II Bar – Graničnog prelaza Luka Bar

---

Obzirom da zadržana lica kratko borave na ovom GP, obezbjeđivanje hrane za ta lica je u obavezi policijskih službenika koji lice preuzimaju i koji vrše zadržavanje.

Video nadzor

Video nadzorom pokrivena su sve prostorije na graničnom prelazu „Luka Bar“, kao i sami prilaz i ulaz kao i izlaz. Monitor se nalazi u kancelariji dežurne službe, i rezolucija istog je jasna.

Prema riječima policijskog službenika, uređaj za snimanje čuva snimke do 60 dana.

Postupanje prema zadržanim licima

Prema riječima službenika, lica koja se zadržavaju borave u prostoriji u kojoj se nalaze policijski službenici GP „Luka Bar“, i zadržavaju se najduže do 60 minuta, odnosno jedan sat. Prilikom lišenja slobode, sačinjava se službena zabilješka o lišenju slobode, kao i zapisnik o oduzetim stvarima. Lice se kasnije predaje službenicima OB Bar, uz sačinjavanje službene zabilješke o primopredaji lica. Prevoz lica do OB Bar vrše službenici OB-a. Prema kazivanju službenika, ukoliko se radi o ženama, pregled tog lica vrši policijska službenica.

Na ovom graničnom prelazu se ne uručuje Informativni list za lica lišena slobode, već se licu lišenom slobode prava saopštavaju usmeno na jeziku koji razumije.

NPM je podsjetio da lice lišeno slobode od strane nadležnog državnog organa mora biti odmah obaviješteno, na svom jeziku ili na jeziku koji razumije, o razlozima lišenja slobode i istovremeno upoznato da nije dužno ništa da izjavi, da ima pravo da uzme branioca koga sam izabere, da zahtijeva da se o lišenju slobode obavijesti lice koje sam odredi, kao i diplomatsko konzularni predstavnik države čiji je državljanin, odnosno predstavnik odgovarajuće međunarodne organizacije ako se radi o licu bez državljanstva ili izbjeglici.⁴

Druga linija provjere

Zakonom⁵ je propisano da je prva linija provjere mjesto na graničnom prelazu na kojem se uobičajeno vrši granična provjera, odnosno da je druga linija provjere posebno određeno mjesto na graničnom prelazu na kojem se granična provjera vrši van mjesta iz stava 2 ovog člana.

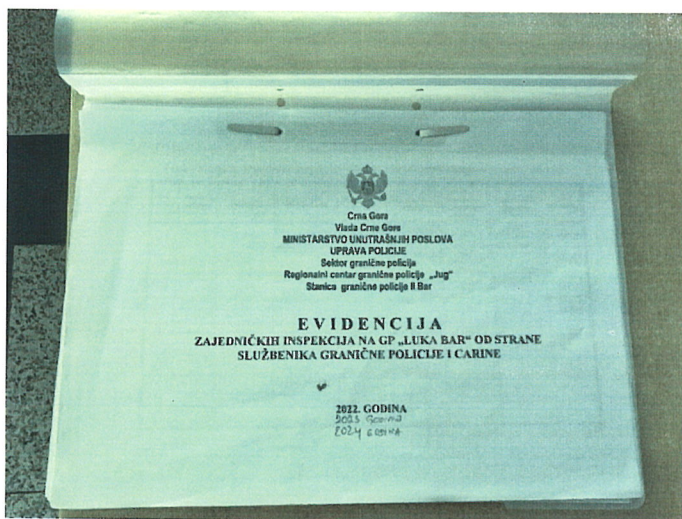
⁴ Zakon o krivičnom postupku ("Službeni list Crne Gore", br. 057/09 od 18.08.2009, 049/10 od 13.08.2010, 047/14 od 07.11.2014, 002/15 od 16.01.2015, 035/15 od 07.07.2015, 058/15 od 09.10.2015, 028/18 od 27.04.2018, 116/20 od 04.12.2020) – član 5;

⁵ Ibid – član 29 stav 2 i 3;

NACIONALNI PREVENTIVNI MEHANIZAM CRNE GORE
Izvještaj o obilasku Stanice policije II Bar – Graničnog prelaza Luka Bar

U 2025. godini, na ovom GP 225 lica bilo je upućeno na "drugu liniju provjere".

Fotografija br. 2 – Evidencija u kojoj se bilježe podaci o licima upućenim na drugu liniju provjere

Prema riječima službenika, lica prema kojima se vrši dalja provjera na „drugoj liniji provjere“ ne obavještavaju se pisanim putem o svrsi i načinu provjere, na jeziku na koji razumiju, odnosno na jeziku na koji se opravdano smatra da ga razumiju shodno Zakonu o graničnoj kontroli.⁶ Kada se radi o strancu koji se upućuje na „drugu liniju provjere“, ukoliko razumije engleski jezik, službenici se u većini slučajeva sporazumiju sa njim.

Sredstva prinude

Tokom 2025. godine, sredstava prinude primjenjena su jedan put, u aprilu, kada je u pitanju bila fizička snaga. Primjena sredstava prinude bila je ocijenjena kao opravdana.

Saradnja sa timom Nacionalnog preventivnog mehanizma

Tim je sa službenim licima ostvario dobru komunikaciju tokom obilaska. Omogućen je pristup svim prostorijama koje su bile u fokusu monitoringa, data je na uvid sva tražena dokumentacija.

⁶ ("Službeni list Crne Gore", br. 072/09 od 30.10.2009, 020/11 od 15.04.2011, 040/11 od 08.08.2011, 039/13 od 07.08.2013, 017/19 od 19.03.2019, 146/21 od 31.12.2021, 125/23 od 31.12.2023 - član 29 stav 4;

Zaključak i preporuke

NPM je tokom nadzora konstatovao da je na predmetnom graničnom prelazu i dalje izražen problem nedostatka kadrova. Naime, od ukupno 81 radnog mjesta predviđenog važećom sistematizacijom, popunjena su bila 52 radna mjesta, što ukazuje na značajan disbalans između normativno utvrđenih potreba i stvarnih kapaciteta. Dodatno, evidentirano je i pet podnijetih zahtjeva za ostvarivanje prava na penziju, što ukazuje na dalji rizik od smanjenja kadrovskih resursa u narednom periodu i potencijalno dodatno opterećenje postojećih službenika.

U odnosu na primjenu instituta „druge linije provjere“, NPM ponavlja da je neophodno obezbijediti da lica koja se na istu upućuju budu, na jeziku koji razumiju, pisanim putem obaviještena o razlozima takvog postupanja. Transparentnost postupka predstavlja osnovni element pravne sigurnosti i zaštite od arbitrarnosti. Takođe, lica lišena slobode moraju bez odlaganja biti obaviještena o svojim pravima, uključujući pravo na pravni lijek, pravo na pravnu pomoć i druga procesna prava, te im se mora uručiti informativni list o pravima, u skladu sa važećim propisima i međunarodnim standardima.

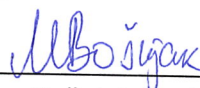
Zaštitnik kao NPM podseća na ranije date preporuke:

- da se lica koja se lišavaju slobode od strane službenika na GP „Luka Bar“ odmah obavijeste, na svom jeziku ili na jeziku koji razumije, o razlozima lišenja slobode i istovremeno upoznaju da nijesu dužni ništa da izjave, da imaju pravo na branioca koga sami izaberu, da zahtjevaju da se o lišenju slobode obavijesti lice koje sami odrede, kao i diplomatsko konzularni predstavnik države čiji su državljani, odnosno predstavnik odgovarajuće međunarodne organizacije ako se radi o licima bez državljanstva ili izbjeglicama⁷;
- da se lica prema kojima se vrši provjera na „drugoj liniji provjere“, pisanim putem na jeziku koji razumiju obavijeste o svrsi i načinu provjere.

****

Savjetnici Zaštitnika za zaštitu od torture, bezbjednost i NPM

Danijela Brajković, savjetnica Zaštitnika

Mensur Bošnjak, savjetnik Zaštitnika

⁷ Zakon o krivičnom postupku, član 5